

Prof. dr hab. Wiesława Limont, em. prof. UMK

Wydział Sztuk Pięknych

wieslawa.limont@gmail.com

Recenzja w postępowaniu o nadanie tytułu profesora sztuki Panu dr hab. Robertowi Bartelowi, prof. Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu.

Zgodnie z art. 26 *Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* z dnia 14 marca 2003 roku z późniejszymi zmianami Kandydat powinien posiadać osiągnięcia znacznie przekraczające wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym, doświadczenie w kierowaniu zespołami badawczymi realizującymi projekty oraz opiece naukowej.

Dr hab. Robert Bartel ¹ studiował w latach 1984- 1989 w Państwowej Szkole Sztuk Plastycznych w Poznaniu (kolejne zmiany nazwy to Akademia Sztuk Pięknych, Uniwersytet Artystyczny). W 1991 roku został zatrudniony w Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu na stanowisku asystenta, od 1999 do 2001 pracował na stanowisku adiunkta I stopnia a od 2007 adiunkta II stopnia. Od 2008 r. do chwili obecnej zajmuje stanowisko profesora nadzwyczajnego na tej samej uczelni ale o zmienionej nazwie na Uniwersytet Artystyczny.

Dyplom zatytułowany *Odnajdowanie* obronił w 1989 roku, przygotował go w pracowni grafiki prof. Tadeusza Jackowskiego oraz w pracowni rysunku prof. Wojciecha Müllera. Była to instalacja mająca charakter labiryntu, w której zostały wykorzystane techniki mieszane i collage. Z metalowych elementów utworzył wewnętrzny labirynt a wielkoformatowe rysunki znajdowały się na jego zewnętrznej stronie. Za najlepszy dyplom otrzymał nagrodę im. Marii Dokowicz w postaci stypendium zagranicznego.

Stopień doktora w zakresie grafiki otrzymał w 1998 roku na podstawie wystawy prac graficznych w technikach metalowych oraz wypowiedzi pisemnej pt. *Świat odkrywany*

¹ W recenzji będę używała określeń: stopień doktora zamiast kwalifikacje I stopnia oraz stopień doktora habilitowanego zamiast kwalifikacje II stopnia.

Labirynt. Opiekunem artystycznym był prof. Antoni Zydrón a recenzentami prof. Wojciech Müller i prof. Stanisław Wejman. Stopień doktora habilitowanego w zakresie grafiki otrzymał w 2002 roku na podstawie dorobku artystycznego i przedstawionej pracy w postaci dziesięciu kolorowych i dwóch czarno-białych grafik w technikach metalowych, wklęsłodrukowych, mieszanych. Recenzentami byli: prof. Wojciech Müller, prof. Eugeniusz Delekta oraz dr hab. Andrzej Węclawski.

Osiągnięcia artystyczne i naukowe

Kandydat jako najważniejsze osiągnięcia wskazał wybrane realizacje artystyczne opisane w portfolio i autoreferacie z dokumentacją wideo. Dodatkowo, jako najważniejsze osiągnięcia, wskazał dwudziestoletni dorobek naukowy i praktyczny w obszarze związanym z terapią przez sztukę. Po zakończeniu przewodu habilitacyjnego Kandydat nieco powiększył swój dorobek artystyczny i naukowy w porównaniu z dorobkiem przed habilitacją. Zgodnie z danymi zawartymi w zestawieniu dorobku w ankiecie oceny osiągnięć naukowych, dr hab. Bartel prace swoje pokazywał na 34 wystawach indywidualnych w tym 18 po otrzymaniu stopnia doktora habilitowanego. Brał udział w 50 wystawach zbiorowych, w tym 31 po otrzymaniu stopnia doktora habilitowanego. Uczestniczył w 13 międzynarodowych wystawach zbiorowych, w tym w 5 po otrzymaniu stopnia doktora habilitowanego

Oprócz osiągnięć artystycznych Kandydat posiada dorobek naukowy. W autoreferacie podał, że był autorem 6 monografii w tym 3 po otrzymaniu stopnia dr hab. Do monografii zaliczył 4 własne katalogi i 2 książki. Był redaktorem jednej monografii zbiorowej, opublikował 3 artykuły, 30 rozdziałów w monografiach zbiorowych i w katalogach, kolejne 7 są w opracowaniu. Brał czynny udział w 48 konferencjach w tym w 12 międzynarodowych ale na terenie Polski.

Z zestawienia wynika, że po otrzymaniu stopnia doktora habilitowanego zdecydowanie więcej miał wystaw zbiorowych w porównaniu z okresem przed uzyskaniem stopnia doktora habilitowanego. Okres od otrzymania stopnia doktora habilitowanego (2002 rok) wynosi siedemnaście lat czyli Kandydat rocznie miał 1 wystawę indywidualną, uczestniczył w około 2 zbiorowych, miał 2 publikacje oraz brał udział w około trzech konferencjach.

Zestawienie aktywności artystycznej i naukowej po otrzymaniu stopnia doktora habilitowanego wskazuje na zrównoważoną aktywność w obszarze artystycznym i naukowym.

Być może merytoryczne różnice w działalności artystycznej i naukowej były przyczyną niezbyt wysokich wyników w każdym z osobna obszarze. Jednak należy docenić intensywną aktywność w zachodzących na siebie obszarach co umożliwiło Kandydatowi skuteczne i twórcze działanie w terapii przez sztukę.

Charakterystyka osiągnięć artystycznych i naukowych

Dr hab. Bartel wskazał, że najważniejszą pracą przed uzyskaniem stopnia doktora habilitowanego była *Odnajdowanie I i II* z 1989 roku. W instalacji tej Kandydat stworzył strukturę jednego wielkiego obrazu z wykorzystaniem techniki collage'u. W instalacji tej metalowe elementy utworzyły strukturę labiryntu, w którym na wewnętrznych ścianach zostały umieszczone jego własne niezbyt udane, odrzucone prace, szkice, luźne pomysły i grafiki. Praca ta została skomentowana przez Kandydata w Portfolio, że ukazuje ona twórczy proces poszukiwania i tworzenia dzieła przez artystę.

We wczesnym okresie twórczości dr hab. Bartela, dominują indywidualne wystawy, na których prezentowane były przede wszystkim grafiki ale także tworzone są instalacje, do których należały *Labirynt spojrzeń I i II* prezentowane w latach 1993/94 w Zielonej Górze, Poznaniu i Hannoverze. Rozmieszczenie prac w przestrzeni o charakterze labiryntu, z możliwością przemieszczania się widza, nakładania na siebie i mieszania doznań zmysłowych, percepcyjnych i powidoków intensyfikowało w znacznej mierze przeżycia odbiorcy. Świetne rysunki, grafiki oraz prace malarskie Kandydata tworzyły niepowtarzalny świat z pogranicza rzeczywistości, iluzji, normy, zaburzeń i patologii.

Fascynacja labiryntem ujawniła się już we wczesnych instalacjach i była preferowaną formą plastycznej wypowiedzi Kandydata konsekwentnie rozwijaną w późniejszych pracach. W 2001 roku Kandydat rozpoczął pracę nad cyklem instalacji zatytułowanym *Labirynt namiętności*, pierwszy powstał w 2001 roku, kolejne były systematycznie tworzone i numerowane a *Labirynt namiętności III*, został uznany przez dr hab. Bartela, za najbardziej udany pod względem wizualnym i znaczeniowym. Zrealizowany został w podziemiach Muzeum Archeologicznego w Poznaniu w 2002 roku. W pracy tej wykorzystano stalowe obiekty, grafiki, asamblaż i świetlówki. Ważnym elementem realizacji było miejsce czyli siedem zabytkowych pomieszczeń piwnicznych, do których schodziło się po długiej, metalowej drabinie. W ciemnych pomieszczeniach świecące obiekty instalacji oraz latarki czołowe

uczestników zdarzenia były jedynymi, które rozpraszały ciemność. Zdaniem Kandydata, była to symboliczna wędrówka w głąb własnych świadomych i nieświadomych obszarów psychiki jednostki.

Po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego Kandydat kontynuował prace związane z rozpoczętym cyklem. W *Labiryntcie namiętności IV* zaprezentowanym w Puławskiej Galerii Sztuki w 2004 roku, symbolika w niej zawarta, zdaniem Kandydata, odwoływała się do krzyża, do rozwoju w kierunku doskonałości, łączyła sferę duchową z cielesną, symbolizowała pomost między świadomymi i nieświadomymi aspektami psychiki człowieka.

Rok później powstały *Labirynt namiętności V i VI*, które zostały pokazane w Galerii Miejskiej w Mosinie w 2005 roku. Ostatnia praca z tego cyklu była eksponowana w latach 2009/10 w Galerii Miejskiej „Arsenał” w Poznaniu, był nią *Labirynt namiętności VII*, w którym wykorzystano metalowe obiekty podświetlane UV.

Cykl instalacji *Labirynt namiętności* rozpoczęty w 2001 roku był kontynuowany przez szereg lat, jego forma ewoluowała, obiekty nabierały nowych znaczeń. Początkowe prace z tego cyklu charakteryzowały się ciepłymi intymnymi przestrzeniami z metalowymi obiektami, w których duże znaczenie miała gra światła. W późniejszych pracach przy zachowaniu formalnych założeń związanych z przestrzenią, obiektami i światłem nastąpiła ewolucja a właściwie transformacja formalna i znaczeniowa ujawniona w ostatniej instalacji z tego cyklu, w kierunku, jak twierdzi Kandydat „czegoś na kształt szpitalnego wnętrza”.

Do ważnych i znaczących własnych realizacji dr hab. Bartel zaliczył także wizualno-dźwiękowy obiekt-wanna z 2009 roku z symulacją lejącej się wody. Praca ta zatytułowana *Rempimi (Napełnij mnie)* była wykonana z mydła a kształt wanny tworzyła postać kobiety i mężczyzny siedzących naprzeciw siebie, ich połączone ręce i nogi tworzyły jednocześnie brzeg i spód wanny, monotonny dźwięk wody dopełniał instalację. Realizacja ta była eksponowana w Galerii Miejskiego Ośrodka Kultury w Gnieźnie w 2009 r. i w Galerii Miejskiej „Arsenał” w Poznaniu w 2010 r. W tym samym czasie i tych samych miejscach została pokazana instalacja multimedialna zatytułowana *Mi Svegli (Jeśli mnie obudzisz)*.

Kandydat omawiając swoje instalacje i realizuje komentuje je w kontekście własnych przeżyć, doznań i przemyśleń. Ale także odwołuje się do koncepcji i teorii psychologicznych wskazując na możliwe interpretacje dzieł z wykorzystaniem głównie wiedzy z psychologii głębi i różnych jej nurtów, które często stanowią teoretyczną podstawę działań terapeutycznych.

Do prac, które wyraźnie nawiązują do teorii psychologicznych należy instalacja *Spirala przemian* (odwołanie do Junga) zrealizowana w 2012 w ramach I-go Królewskiego Festiwalu Sztuki w Gnieźnie, *Kładka* z 2013 pokazana w Galerii Miejskiej w Mosinie, *Huśtawka Hellingera* z 2014 roku (odwołanie do Hellingera), którą można było zobaczyć w Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie. Natomiast praca z 2016 pokazana w Galerii Sztuki Współczesnej „Profil” w Poznaniu, zatytułowana *Sandplay Therapy (Terapia w piaskownicy)* (odwołanie do Junga) jak podaje Kandydat została zainspirowana osobistymi doświadczeniami związanymi z aktywnością psychoterapeutyczną. Ostatni, wspomniany przez Kandydata obiekt *Porządki miłości* zaprezentowany w Ośrodku Działań Artystycznych w Piotrkowie Trybunalskich powstał w 2018 roku z części starej rodzinnej szafy.

Ważnym obszarem badawczym i praktycznym Kandydata jest arteterapia, która w jego działalności przybiera różne formy i jest wykorzystywana do realizacji różnych zadań. Twórczość artystyczna Kandydata jest integralnie związana z pogłębionymi analizami własnych przeżyć, doznań, przemyśleń, wzbogaconymi teoretycznymi kontekstami zaczerpniętym z różnych teorii psychologicznych z wyraźną preferencją psychoanalizy z różnymi jej odmianami. Wiedzę psychologiczną i terapeutyczną wykorzystuje do wyjaśnienia i interpretacji własnych działań artystycznych wskazując jednocześnie na autoterapeutyczny aspekt sztuki oraz jej bardziej lub mniej czytelne symbole i znaczenia, które często związane są z elementami nieświadomego procesu tworzenia.

Z całą pewnością pasją Kandydata jest arteterapia, którą interesuje się z punktu widzenia teoretycznego i praktycznego. Opracował autorskie metody terapii przez sztukę, które upowszechnia publikując artykuły i rozdziały w monografiach, prowadząc warsztaty, sesje terapeutyczne i ćwiczenia. Wyniki otrzymane z przeprowadzonych badań systematycznie i bezpośrednio wykorzystuje w czasie sesji arteterapeutycznych prowadzonych dla pacjentów m. in. w Pracowni Terapii przez Sztukę w Szpitalu dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych DZIEKANKA w Gnieźnie, klinice Psychiatrii Dorosłych Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, Poradni Zdrowia Psychicznego DIAMED w Gnieźnie, Wrześni i Swarzędzu, Domu Pomocy Społecznej w Poznaniu.

Oprócz aktywności praktycznej Kandydat jako ważne wskazał osiągnięcia naukowe w postaci 41 publikacji (dodatkowo 7 jest w opracowaniu). Szczególnie ważna jest, jego zdaniem, dwutomowa monografia *Arteterapia i rozwój osobisty. Podstawy arteterapii*, Tom I, 2016, i *Arteterapia i rozwój osobisty. Zagadnienia szczegółowe*, Tom II, 2017. Do dokumentacji

został dołączony tylko Tom II oraz monografia zbiorowa pod redakcją Kandydata pt. *Sztuka w terapii, terapia w sztuce. Teoretyczne i praktyczne aspekty autoterapii przez sztukę*, 2017

Monografia autorska zawiera przegląd koncepcji, teorii psychologicznych z sugestiami możliwych interpretacji w kontekście arteterapii i ich wykorzystania w pracy terapeutycznej. Trudno zorientować się jaki dokładnie cel przyświecał Autorowi opracowania i dla jakiego kręgu odbiorcy jest ono adresowane. Zresztą o tym lojalnie informuje Autor, że „Zawarte tutaj informacje związane z wiedzą medyczną, psychologiczną czy z zakresu psychoterapii nie mają charakteru edukacyjnego [...] Mogą one jedynie stanowić pewien punkt odniesienia. Wynikają z moich osobistych refleksji i próby połączenia tych bliskich sobie dziedzin. (terapii i sztuki W.L) [...] Poruszane tematy są nie tylko punktem odniesienia, korzeniami ukazującymi podstawę teoretyczną do działań praktycznych, ale także stanowią źródło inspiracji do dalszych poszukiwań”(s.11).

Zatem czy monografia została pomyślana jako kompendium wiedzy przydatnej dla osób zajmujących się terapią? Czy jest to rodzaj podręcznika? Autor wspomina, że oprócz dwóch opublikowanych tomów w przygotowaniu jest trzeci. Szkoda, że Kandydat nie dołączył pierwszego tomu do dokumentacji. Inicjatywa przygotowania trzynomowej pracy związanej z arteterapią jest ciekawym i ważnym pomysłem. W dołączonej monografii wskazał na możliwe praktyczne wykorzystanie merytorycznej zawartości publikacji m. in. na przykładzie komentarzy w kontekście własnych prac umieszczonych w portfolio. A także w przykładowych propozycjach ćwiczeń zamieszczonych w książce, co może ośmielić czytelników do własnych eksperymentalnych działań arteterapeutycznych.

Druga monografia pod redakcją Kandydata zawiera interesujące eseje znanych i znaczących osób z Polski zajmujących się terapią przez sztukę. Pozycja ta jest interesująca dzięki dobremu i celowemu doborowi autorów, którzy zaprezentowali autorskie koncepcje arteterapii i terapii przez sztukę.

Przeгляд tytułów opublikowanych artykułów i rozdziałów w monografiach zbiorowych wskazuje, że dr hab. Bartel upowszechniał zdobytą wiedzę i doświadczenia terapii przez sztukę z autorskim propozycjami metod i konkretnych ćwiczeń publikowanych głównie w różnych monografiach zbiorowych.

Podsumowanie

Dorobek artystyczny Kandydata związany jest z grafiką, rysunkiem, obiektami plastycznymi ale przede wszystkim z instalacjami realizowanymi szczególnie po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego. Interesujące z punktu widzenia formalnego i zawartości znaczeniowej grafiki były związane z osiągnięciami przed uzyskaniem stopnia doktora habilitowanego. Prace graficzne i rysunki były także wykorzystywane we wczesnych instalacjach.

Instalacje są ulubioną formą plastyczną Kandydata, w której znajduje możliwości przekazania odbiorcy własnych przeżyć, doznań i przemyśleń. W jego twórczości plastycznej ważne miejsce zajmuje kontekst psychologiczny, który Kandydat wykorzystuje do interpretacji i tłumaczenia znaków i symboli własnej sztuki ale także analizuje proces twórczy. Podejmuje próby pogłębionej analizy świadomych i podświadomych stanów artysty w procesie twórczym i rozumiejącej wrażliwej percepcji odbiorcy.

Dojrzała i przemyślana sztuka dr hab. Bartela prowokuje do tego, że twórca i odbiorca są badaczami procesu twórczego. W oparciu o własną twórczość oraz długoletnie samodzielne studia i praktyki terapeutyczne, Kandydat zaproponował autorską koncepcję terapii przez sztukę, upowszechnianą w publikacjach popularno-naukowych, w sesjach terapeutycznych, warsztatach i ćwiczeniach.

Połączenie własnej twórczości artystycznej z autorskimi koncepcjami terapii weryfikowanymi w pracy terapeutycznej, zaowocowało oryginalną sztuką Kandydata zanurzoną w świat świadomych i nieświadomych znaczeń i symboli. Nie do przecenienia są także umiejętności i wrażliwość Kandydata w interpretowaniu i wyjaśnianiu wszystkich elementów tworzących instalacje, z wykorzystaniem języka plastycznego związanego z elementami formy wizualnej. Wiedzę na temat języka wizualnego przekazuje studentom w ramach zajęć z psychofizjologii widzenia i struktur wizualnych.

Nagrody i wyróżnienia

Działalność artystyczną, naukową i organizacyjną Kandydata została dostrzeżona i doceniona. Kandydat otrzymał 8 nagród i wyróżnień, w tym 3 po otrzymaniu stopnia doktora habilitowanego. Przed uzyskaniem stopnia dr habilitowanego dostał stypendium zagraniczne za najlepszy dyplom; 2 Stypendia Ministra Kultury i Sztuki (w 1991r. i 1992 r.); w 1991 roku

otrzymał wyróżnienie w postaci I miejsca w dziedzinie rysunku i II miejsca w dziedzinie grafiki w XXXI Konkursie im. J. Wroneckiego w BWA w Poznaniu.

Po otrzymaniu stopnia doktora habilitowanego: otrzymał nagrodę III stopnia i dyplom Rektora Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego za współautorstwo III tomu podręcznika pt. *Arteterapia*; Brązowy Medal Zasługi za długoletnią służbę Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej; Medal Komisji Edukacji Narodowej za szczególne zasługi dla oświaty nadany przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, nominację do nagrody za wybitne osiągnięcia przyznawaną przez Polskie Towarzystwo Psychiatryczne.

Nagrody i wyróżnienia przed uzyskaniem stopnia doktora habilitowanego związane były z osiągnięciami artystycznymi. Natomiast po uzyskaniu stopnia dr hab. tylko jedna z nagród (za podręcznik) związana jest z osiągnięciami, pozostałe natomiast związane są z długotrwałą pracą w szkolnictwie wyższym.

Działalność dydaktyczny, aktywność organizacyjna oraz popularyzowanie nauki i sztuki

Dr hab. Bartel prowadził i prowadzi zajęcia na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu, do nich należą: ćwiczenia w *Pracowni działań i struktur wizualnych*, lata 1991-2016; wykłady z *Psychofizjologii widzenia*, od 2001 roku do dnia dzisiejszego; wykłady *Struktury artefaktów i mechanizmy percepcji*, lata 2001-2014; zajęcia fakultatywne: wykłady i ćwiczenia z *Arteterapii i twórczego rozwoju*, od 2012 roku do dnia dzisiejszego; zajęcia fakultatywne wykłady i ćwiczenia *Arteterapia oparta na uważności*, od 2018 roku do dnia dzisiejszego.

Po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego prowadził zajęcia w innych uniwersytetach i w instytucjach oświatowych na terenie kraju (wymienił ich 10). W autoreferacie brakuje informacji o ewentualnie prowadzonych seminariach dyplomowych.

Do osiągnięć dydaktycznych Kandydat zaliczył także organizację plenerów, pokazów, organizowanie i kuratorstwo wystaw, współautorstwo w przygotowaniu konkursów i udział w jury, w festiwalach nauki i sztuki a także prowadzenie warsztatów i szkoleń. W ankiecie osiągnięć po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego podał ich około 80.

Niewątpliwie wskazany rodzaj aktywności zawiera elementy edukacyjne i dydaktyczne, jednak nie należą one do obszaru związanego z dydaktyką w szkole wyższej. Warto jednak zauważyć, że działalność organizacyjna i popularyzowanie sztuki i arteterapii jest zdecydowanie silną stroną Kandydata, mimo że większość wystaw, warsztatów i plenerów organizowane były w ramach współpracy ze szpitalami i instytucjami psychiatrycznymi.

Współpraca międzynarodowa

Do współpracy międzynarodowej zaliczył staż zagraniczny (Niemcy) w ramach stypendium otrzymanego za najlepszy dyplom artystyczny w 1989 roku w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Poznaniu. Za współpracę międzynarodową Kandydat uznał uczestnictwo we współpracy miast partnerskich UE: Poznań-Hannover, Gniezno-Luckenwalde, Gniezno-Speyer a także wystawy zagraniczne.

Stypendium zagraniczne otrzymał przed uzyskanie stopnia doktora habilitowanego, brakuje udokumentowanych działań rzeczywistej współpracy międzynarodowej, trudno jest bowiem uznać współpracę zaprzyjaźnionych państw za indywidualne osiągnięcia Kandydata.

Opieka naukowa i kształcenie młodej kadry

Dr hab. Bartel jest promotorem jednego doktoratu w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie artystycznej sztuk pięknych, przewód został wszczęty w 2015, z danych dostarczonych w autoreferacie wynika, że praca nie została obroniona. Ponadto w 2014 roku zrecenzował jedną rozprawę doktorską, w tym samym roku był sekretarzem Komisji Habilitacyjnej i dwukrotnie (w 2014 i 2015 roku) był członkiem Komisji Habilitacyjnej w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie artystycznej sztuk pięknych.

Od kandydata do tytułu profesora wymaga się aby posiadał doświadczenie i osiągnięcia w opiece i kształceniu młodej kadry. Na podstawie dostarczonych informacji należy uznać, że nie posiada wystarczających doświadczeń w tym zakresie. Zastanawiający jest także brak informacji nie tylko o wypromowanych doktorach ale także magistrach sztuki. Przedstawione do oceny osiągnięcia w tym obszarze nie można uznać za wystarczające.

Projekty badawcze

Kandydat podał, że jest kierownikiem trzech projektów badawczych w zakresie arteterapii: w latach 2013-2018 zrealizował projekt *Arteterapia jako sposób na wychodzenie z kryzysu i twórczy rozwój*; w latach 2014-2018 *Kreacja wizualna drogą do rozwoju osobistego i tworzenia nowej jakości w sztuce*; w latach 2016-2018 *Związek stosowania arteterapii opartej na uważności z objawami myślenia i nastroju u chorych na depresję*

Projekty są realizowane w ramach współpracy Wydziału Rzeźby i Działań Przestrzennych Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu z Wojewódzkim Szpitalem dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych DZIEKANKA w Gnieźnie.

Zdecydowanie brakuje indywidualnych projektów badawczych związanych z koncepcjami artystycznymi, z tworzeniem środowiska artystycznego sprzyjającego rozwojowi młodych artystów podejmujących aktywność i działalność artystyczną.

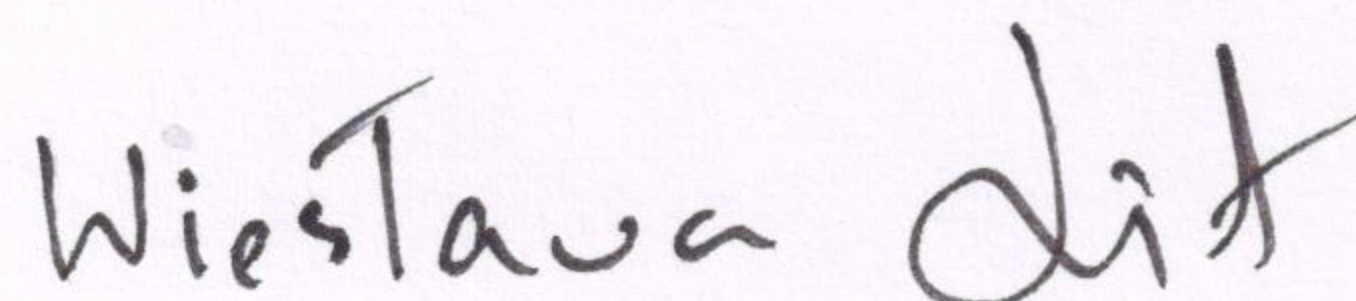
Podsumowanie

Dr hab. Robert Bartel jest artystą o ciekawym i zróżnicowanym dorobku artystycznym, w którym umiejętności ujawniane, we wcześniejszej twórczości artystycznej, w interesujących, osobistych pracach związanych z grafiką warsztatową i rysunkiem, ewoluowały w kierunku nowych form wizualnych w postaci instalacji i obiektów. W swojej sztuce dr hab. Bartel ujawnia zainteresowanie nieświadomymi sferami psychiki człowieka. Z całą pewnością dorobek artystyczny dr hab. Bartela może być podstawą do otrzymania tytułu profesora sztuki. Podobnie wysoką opinię mam w kontekście jego aktywności związanej z terapią przez sztukę, chociaż jest to aktywność z nieco innego obszaru niż oceniany do tytułu profesora sztuki. W dorobku dr hab. Bartela brakuje jednak osiągnięć w zakresie wspierania i kształcenia nowych kadr, tworzeniem środowiska artystycznego, współpracy zagranicznej i kierowania zespołami badawczymi.

Konkluzja

Na podstawie analizy osiągnięć artystycznych i naukowych dr hab. Roberta Bartela, prof. Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu, ze szczególnym uwzględnieniem prac plastycznych, publikacji, działalności organizacyjnej, można uznać, że spełnia w wystarczającym stopniu wymagania określone w art. 26 Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 roku z późniejszymi zmianami. **Uważam, że dr hab. Robertowi Bartelowi, prof. Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu może zostać nadany tytuł profesora sztuki.**

Toruń 2019-07-02

Prof. dr hab. Wiesława Limont